

ERÄVALVONTARAPORTTI 2013

ERÄVALVONTARAPORTTI 2013

Metsähallituksen erävalvonta raportoi valvonnassa tehdyistä havainnoista vuosittain. Vuonna 2013 suurpetokonfliktit nousivat vahvasti esille. Viranomaisyhteistyö osoitti vahvuutensa paljastamalla törkeitä metsästysrikoksia, mm Perhossa kolmen suden salatapon. Tämän ja muiden tapausten saama julkisuus lisäsi myös kansalaisten yhteydenottoja erätarkastajiin sekä suurpetokeskustelua puolesta ja vastaan.

Vuonna 2013 Metsähallituksen erätarkastajilla oli noin 8100 asiakaskontaktia. Näistä 3,5 %:lla todettiin jonkinasteinen laillisuusriike ja 3,7 %:lla luvallisuusriike.

Erätarkastajat tekivät suurpetoihin liittyviä tarkastuksia 210 kpl, ja törkeitä metsästysrikoksia todettiin 10 tapausta. Nämä jakaantuivat eläinlajeittain: susi 3, karhu 1, ahma 2, ilves 1, merikotka 1, maakotka 1 ja hirvi 1. Meri- ja maakotkatapot olivat luonnonsuojelurikoksia ja hirvitapauksesta tekee törkeän salatapettujen hirvien suuri määrä, n 10 yksilöä.

Metsästäjien lupa-asiat ovat vuodesta toiseen hyvin kunnossa. Luvattomia tarkastuksissa tavattiin vain 0,6 %. Laillisuusrikkeitä oli selvästi enemmän, 3,6 % tarkastuksista. Karhunmetsästyksen liittyi edelleen epäilyitä ravintohoukuttimen käytöstä. Muutoin karhunmetsästyksessä sujui ilman ongelmia. Yksittäisiä hirven salakaatoja tuli tietoon 17 kpl. Metsäkanalintujen metsästyksessä oli runsaasti epäiltyjä tiemetsästyksiä. 20 tiemetsästystapausta on tutkinnassa eri puolilla maata, sen lisäksi oli ilmoitettuja tapauksia joihin ei saatu riittävästi näyttöä.

Kalastajien luvallisuudessa oli selvästi enemmän puutteita kuin metsästäjillä, luvattomia oli 4,9 % kalastajista. Laillisuusrikkeitä oli 3 %, eli samaa luokkaa kuin metsästäjillä. Kalastuslain valvontasäädökset uudistuivat 2012, mistä lähtien kalastusvalvojan on täytynyt osoittaa pätevyytensä kokeessa. Erätarkastajat ovat kouluttaneet toista sataa kalastusvalvojaa, mikä on edistänyt myös valvontayhteistyötä. Valvontaa kohdistettiin kalastuslain uudistuneiden pyydysmerkintäsäännösten valvontaan, sekä alamittaisen saaliin vapauttamiseen. Kalastusvalvonnan pääpainoalueita oli myös siian, taimenen ja lohen luontaiset lisääntymisvedet, sekä vesistöt, joissa ollaan parantamassa vaelluskalojen luontaisen elinkierron edellytyksiä. Metsähallituksen virkistyskalastuspaikkojen lupaehtojen rikkominen oli yleinen rike.

Maastoliikennevalvonnassa havaittiin luvattoman maastoliikenteen edelleen lisääntyneen, luvattomia oli lähes 14 % tarkastetuista. Laillisuusrikkeitä oli 4,5 %. Valvontatarvetta aiheutti myös syvään lumeen ja rinteisiin suunniteltujen moottorikelkkojen luvaton ajelu reittien ulkopuolella.

Luonnonsuojelualueiden valvonta liittyy usein suurpetojen ja luvattoman maastoliikenteen valvontaan. Esiintyi piittaamattomuutta luonnonsuojelusäädöksistä, ja myös tietoista hyväksikäyttöä kun luvalliset liikkujat kulkevat suojelualueilla jalan tai hiihtäen.

ERÄVALVONTARAPORTTI 2013

Erätarkastajat valvovat saimaannorpan suojelemiseksi tehtyjä kalastusrajoituksia. Saimaannorppa LIFE-hankkeeseen palkattiin erätarkastaja loppuvuonna 2013.

Erävalvonnan viranomaisyhteistyötä halutaan ylläpitää ja kehittää. Eri viranomaisten kokonaisresurssi halutaan säilyttää mutta sen väheneminen nähdään uhkana. Yhteisten valvontatapahtumien määrä on tasaisesti vähentynyt, vuoden 2010 tasolta 500 yhteistoimintatapahtumaa on tultu vuonna 2013 tasolle 350 tapahtumaa. Toisaalta yhteistyötä on pystytty kehittämään parantamalla tiedonkulkua viranomaisten välillä.

Erätarkastajien avuksi Metsähallitus palkkasi 10 määräaikaista valvojaa. Nämä valvoivat etupäässä valtion alueita erätarkastajien tukena, mutta tekivät laillisuusvalvontaa myös kalastusalueiden ja riistanhoitoyhdistysten toimeksiannosta. Metsästysvalvontaa riistanhoitoyhdistysten kanssa tässä muodossa tehtiin ensimmäisen kerran. Kokemukset olivat myönteisiä ja toimintaa jatketaan.